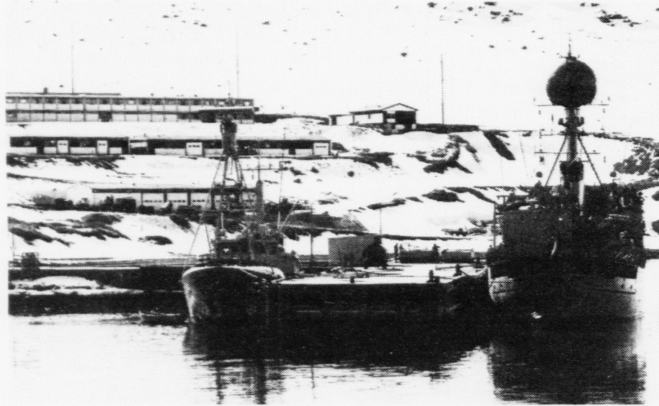

»The European«:

Grønland kallar føtur

— Ein av størstu flokkunum í Grønlandi, Atassut, leggur stóran dent á at fáa Grønland upp í EF aftur, nú seks ár eftir at landið sum tað fyrsta og einasta higartil tók seg úr felagsskapinum. Men verandi stjórnarflokkurin ynskir ikki limaskap, skrivar europeiska blaðið The European.

Tað rættiliga nýggja og helst eisini einasta blaðið í Europa, sum kann sigast at vera europeiskt, er »The European«. Blaðið leggur dent á at viðgera mál í flestu av londunum í Europa og hevur nógvt til-

far um EF.

Í seinasta nummarinum er eisini grein um Grønland og støðu tess til EF. Greinin eitur »Greenlanders get cold feet« og viðger støðu Grønlands til EF.

Blaðið visir á, at grønlendingar til komandi val í næsta mánaði eisini fara at taka støðu til EF-limaskap. Bert seks ár eftir, at landið tók seg úr EF, eru aftur røddir frammi um at fara upp í aftur felags-

skapin.

Tað er konservativi flokkurin Atassut, sum nú gongur undan at fáa veljararnar at taka støðu fyri limaskapi fyri harvið at bota um búskaparligu og sosiala støðuna í Grønlandi, skrivar The European.

Flokkurin leggur stóran dent á, at bert limaskapur í EF kann fáa gongd á aftur nógvt tiltröngdu ilögurnar í nýggjan idnað.

Blaðið endurgevur formannin í Atassut, Konrad Steenholt, fyri at siga, at støðan í Europa er nógvt broytt síðani Grønland tók seg úr EF. — Vit bera ótta fyri at verða afturútsigldir, um Noreg og onnur EFTA-lond fara upp í EF, sigur Steenholt við The European.

Blaðið visir á, hvussu týðningarmikil idnaðar, eitt nú námsframleiðsla, er hildin uppat, og at teir

fýrr so ríku toskastovnarir eru við at hvørva. Somuleiðis er rækjuveiðan minkandi. Atassut heldur, at EF-pengar kunnu vera við til at loysa part av hesum trupulleikum.

Blaðið visir eisini til vitjanina hjá eini sendinevnd úr Atassut í Europatinginum í Strasbourg. Eftir ta vitjanina vistu umboðini á, at Grønland kann fáa einar 500 mill. kr. úr EF-grunnum, um tað aftur verður limur. Hetta er seinni vist aftur bæði í Keypmannahavn og av grønlendska javnaðarflokkinum Siumut.

Skrivarin í Siumut sigur við The European, at tað ber ikki til at taka limaskap í EF álvarsliga. — Figgjarnevndin fór til Keypmannahavnar og fekk har at vita, hvat vit kunnu vænta okkum, um vit fara upp í EF. Tað hevði ikki verið eitt oyra meira, enn vit í dag fáa úr EF, sigur hann við blaðið.

Siumut-umboðsmaðurin sigur viðari, at flokkur hansara heldur tað als ikki vera so torført at fáa fyrirtøkur at gera nýggjar ilögur í Grønlandi, soleiðis sum Atassut ber ótta fyri. Hann visir á, at altjóða námsfelag eru boðin at gera ilögur í námsvinnu í Grønlandi eitt nú eftir gulli og platinu.

Í blaðgreinini verður eisini vist á, at í gerð er eitt viðkæð samarbeiði millum Grønland, Ísland og Føroyar innan fiskivinnuna. Eisini verða ilög-

ur gjørdar í at økja um ferðamannavinnuna í arktiska økinum.

Grønland skrivaði søgu, tá tað í 1985 sum fyrsta og higartil einasta landið, ið tók seg úr EF. Henda avgerðin gjørdi, at EF minkaði niður í eina helvt. Samarbeiði Grønlands við EF kann gerast upp við einum orði: fiskur, skrivar the European.

Blaðið greiðir mongu lesarum sínum í stórum parti av Europa frá, at EF rindar Grønlandi 275 mill. kr. um árið, soleiðis at týsk, bretsk, dansk og fronsk skip kunnu fiska í grønlenskum sjógv. Her er talan um tosk, kalva, rækjur og kongafisk. Eisini kunnu grønlendingar selja sínar fiskavørur tollfriar til EF. So Grønland fær nógvt burtur úr samarbeiðinum.

Finn Lynge, sum var grønlendskur limur í Europatinginum frá 1979 til 84, sigur við The European:

— Nú gera grønlendingar sínar egnu lógir. Vit nærkast eini tíð, har Europa-tingið fer at gerast eitt löggevandi ting. Hvi skulu vit geva avgerðarrætt og vald okkara til eitt ting í Fraklandi, har Grønland bert hevur ein sess av 518? Verða vit yvirrendir av EF-lógum, sum skulu umsetast. Tað er ein ómøguligur tanki, sigur Finn Lynge við The European.

Túsundtals verða dripin á vegunum í Europa

Ein nevnd við serfrøðingum skjýtur upp, at reglurnar verða strangari og eins í EF

Ferðslan á vegunum í Europa er so vandamikil og krevur so mong offur, at EF-londini eiga at taka avleiðingarnar av hesi sannroynd. Hvert ár verða 50.000 mennesku dripin á vegunum og meira enn ein millión særð. Hesi töl fáa okkum at minnst aftur á blóðug kríggj.

Ti skulu bilarnir nú gerast meira tryggir, tað skal vera lógarkrav at brúka trygdarbelti, markið fyri brennivinskoyring verður lækkað og reglurnar um ferð verða eins í øllum londum.

Hetta er tað ein serfrøðingabólkur, sum EF-

kommisióin hevur sett, er komin til. Í frágreiðingini, sum nevndin hevur gjørt, stendur, at meira enn tvær milliónir menniskju eru deyð á vegunum, síðani EF varð stovnað í 50-unum. Vanlukkurnar kosta 500 milliardir kr. um árið, meira enn samlaða framleiðslan í londum sum Írlandi og Grikklandi. Serliga høg eru tölur í Belgia og í Suður-europa. Sammet við íbúgvartalið er talið av deyðum í ferðsluni í EF tvífalt so stórt sum í USA.

Arbeidsbólkurin, sum hevur fleiri fyrrverandi ferðslumálaráðharrar sum

limir, visir á, at talið á deyðum kann minkast við 30% komandi 10 árin. Men tað krevur nýggjar og sera strangar reglur, sum skulu galda fyri alt EF.

Sambært frágreiðingini hjá arbeidsbólkinum, skal markið fyri brennivinskoyring, sum í dag er 0,8 promille í fleiri londum, niður í 0,5 promille. Eisini verður skotið upp, at ferðin á vegunum verður eins í øllum EF og í bygdum økjum skal mest loyvda ferðin vera 30 km.

Viðari verður sagt, at trygdarbelti skulu brúkast í øllum londum. Hetta skal vera eitt lógarkrav og

eisini børn skulu brúka beltini. Bussar skulu eisini hava trygdarbelti.

Dentur verður eisini lagdur á at betra og økja um eftirlitið hjá politinum. Ferðkannigar skulu vera lógarfestar.

Serfrøðingarnir halda eisini, at broytingar eru neyðugar á sjálvum bilunum. M.a. halda teir, at framskermurin skal vera so hattaður, at hann ikki er vandamikil fyri fólk til gongu. Ynskiligt er eisini við bilum, har útsjóndin ikki eggjar ferðgreiðingum.

Danska blaðið Politiken, sum víðger arbeiði hjá serfrøðinganevndini,

skrivar, at EF-kommisióin fyri langari tíð síðani hevur lagt fram fleiri uppskot m.a. um reglur um eins ferð og lógarfest brúk av trygdarbeltum. Tey eru kortini blokerað av Danmark, Bretlandi og Týsklandi, sum ikki halda, at EF eigur at blanda seg upp í slíkt.

Danska mótstøðan skal

skiljast út frá einum prinsipiellum ynski um at viðgera slík mál heima m.a. av ótta fyri, at reglurnar í Danmark skulu vera gjørdar minni strangar.

Men nýggju uppskotini frá serfrøðingunum eru tó sum heild meira viðgongd enn tær dansku reglurnar, skrivar Politiken.